

Samenvatting ontwikkelgesprek B Social Work, 9 mei 2025

Context

Uit het rapport

“De ingevoerde aanwezigheidsplicht in het eerste studiejaar vindt het panel een minder passende maatregel. Het panel is van mening dat het onderwijsconcept en de -uitvoering zelf interessant genoeg moeten zijn om studenten te activeren”.

Uit de aanbevelingen

“Blijf de gefaseerde invoering van het programmatisch onderwijs en toetsen goed monitoren en zorg met goede prioritering voor de nodige rust en afstemming. Het team heeft veel intenties en moet waakzaam blijven dat dat ook echt tot verbetering gaat leiden en niet het risico loopt tot verzanding in de hoeveelheid. Houd er bij de doorontwikkeling van het programmatisch toetsen goed oog voor dat het programmatisch toetsen een middel blijft en geen doel op zich is. Blijf de verder uitwerking van de onderwijsvisie, het werken met leerteams en het meer gelijktrekken van de begeleiding in de leerteams goed monitoren”.

Gespreksonderwerp

We hebben er bij Social Work van de HU (met name voltijd) voor gekozen om naast aandacht voor de didactische lijn richting programmatisch onderwijs ook steeds meer aandacht te besteden aan de pedagogische lijn. In de pedagogische lijn geven we vorm aan de goede landing van studenten vanuit hun vooropleiding, die over het algemeen minder of niet programmatisch is ingericht. We hebben gemerkt dat het belangrijk is om deze landing goed te begeleiden en onze opvatting is dat een succesvolle invulling van programmatisch onderwijs een geleidelijke en zorgvuldige opbouw vraagt. We herkennen ons daarom deels in de aanbevelingen, maar denken te zien dat de visie hierop mogelijk ook deels uiteenloopt. We zouden hierover graag van gedachten wisselen, ervaringen horen en voorbeelden bespreken met als doel te komen tot goede aanvullende onderbouwing van keuzes van onze opleiding op dit vlak.

Inzichten

- De invoering van de aanwezigheidsplicht is een middel, geen doel op zich. Het is belangrijk te bepalen wat er mee wordt bereikt. Volle klassen betekent niet automatisch klassen met gemotiveerde studenten. In jaar 2 is een inspanningsverplichting ingevoerd, dit leidt tot positieve effecten.
- Het gaat er uiteindelijk vooral om dat er onmisbaar onderwijs wordt aangeboden.
 - Er moeten dan vooraf kritische keuzes worden gemaakt. Wat kunnen studenten niet halen uit de online leeromgeving, praktijkwerk, sociale media etc.? En wat maakt vervolgens dat studenten willen komen?

- Een optie is om de leerarrangementen te laten beginnen met 'waarom'. Dus waarom heeft de student het onderwijs onmiskenbaar nodig om een goede social worker te worden? De nadruk ligt dan meer op de beroepspraktijk.
 - Verder is het belangrijk om in de lessen niet te gaan herhalen wat de student al had moeten voorbereiden. De student gaat dan beseffen wat er van hem wordt verwacht als hij in de les komt en ervaart ongemak als hij geen gebruik maakt van het onderwijs.
 - Herhaling en het gebruik van dezelfde terminologie kunnen ertoe leiden dat studenten juist niet naar de lessen komen.
 - De curriculumcommissie moet kijken of het programma over de jaren heen klopt en of er niet te veel sprake is van herhaling.
 - Woorden hebben kracht en kunnen nieuwsgierig maken. De vraag 'hoe trigger je die nieuwsgierigheid' is een mooie vraag om in het team te bespreken.
- Om didactische keuzes richting onmisbaar onderwijs te maken is een overkoepelende blik op het curriculum belangrijk.
 - Er moeten afspraken worden gemaakt wie hierbij het voortouw neemt en wie zorgt voor aansturing.
 - Afspraken binnen de pedagogische lijn moeten eenduidig worden gehanteerd door docenten. Er moet sprake zijn van gelijkwaardigheid, er wordt immers vanuit dezelfde leeruitkomsten gewerkt, daarbinnen is er vervolgens speelruimte.
 - De pedagogische lijn moet duidelijk worden gecommuniceerd naar studenten, dat begint al tijdens de voorlichting.
 - Het leerteam is een belangrijke pijler voor het leerproces. In de praktijk gaat het echter niet altijd over leren binnen de leerteams.
 - Een duidelijke leerteamleerlijn, met uitdagingen en inhoud, is daarom van belang.
 - Het is voor ervaren docenten makkelijker dan voor nieuwe docenten om inhoud te brengen in het leerteam. Nieuwe docenten moeten daartoe gefaciliteerd worden.
 - In algemene zin is afstemming binnen het team van groot belang.
 - Het gaat hierbij om verbindingen tussen de werkplaatsen en jaren, en meer doorlopende leerlijnen.
 - Verbinding is een belangrijk thema voor de opleiding.
 - Programmatisch toetsen kan een mooi middel zijn, het is geen doel op zich.
 - Te snelle invoering kan knelpunten opleveren.
 - De examencommissie moet worden betrokken voor een goede borging.
 - Daarnaast moet er goed worden gekalibreerd door docenten.
 - Het is goed om elkaar binnen het team te blijven bevragen of een toetsmoment belangrijk is voor de beroepspraktijk.
 - Er is veel toetsexpertise binnen de opleiding. In de uitvoering zijn de rol van de leerteambegeleider in de beslisprocedure en de valkuil van de formatieve feedbackmomenten die eigenlijk als toetsen afgevinkt gaan worden belangrijke aandachtspunten.